

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I VÄSTMANLANDS LÄN

Områdesnummer: NRO 19025

Av riksintresse enligt Naturvårdsverkets beslut 2000-02-09.

Områdesnamn: Områden vid Irsta och Kärrobo

Kommun: Västerås

Kartblad: 11H SV

Area: A 645 ha, B 251 ha, totalt 896 ha land

Naturgeografisk region: 24 Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken

Landskapsform: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m.

Riksvärde

Geovetenskap - De Geermoräner

Värdeomdöme: Ett par områden med mycket framträdande De Geermoräner, huvudsakligen belägna i jordbrukslandskap och därigenom lätt iakttagbara. På moränryggarna finns på flera håll rester av det gamla kulturlandskapets ängsflora.

Huvudkriterier:

A. Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system.

Stödkriterier: 1 (storlek), 5 (representativitet), 9 (funktion)

Förutsättningar för bevarande: Bortschaktning av och tippning på moränryggarna skadar områdets naturvärden.

Säkerställande: Flertalet moränryggar inom området är skyddade genom föreskrifter om samrådsskyldighet för vissa arbetsföretag

Områdets huvuddrag: Området utgör en östlig del av det omfattande bältet av De Geermoräner runt Västeråsfjärden. De Geermoränerna öster om Badelundaåsen är huvudsakligen parallella och orienterade O-V eller SO-NV och förekommer i ett band som är 10-12 km långt från Vedby i norr till Frösåker i söder. Särskilt koncentrerade är de i Irstaområdet (A) och Kärroboområdet (B).

Såväl i Irstaområdet som Kärboområdet finns på vissa ändmoräner en intressant torrängsflora med inslag av arter som hör hemma i ett äldre kulturlandskap och som på moränryggarna funnit en fristad.

A. Irstaområdet.

De Geermoränerna förekommer här huvudsakligen på åkermark (10-20 m ö h) och bildar ett vackert mönster av parallella ryggar. Ryggarnas form och dimensioner varierar ganska mycket. För det mesta är ryggarna låga (1-3 m), men de bäst utvecklade har en höjd av 3-5 m, är 35-200 m långa och 20-50 m breda. Moränerna är ofta konkava mot norr (mot iskanten) eller vinklade mot Badelundaåsen. Raka eller vackert "S"-formade ryggar förekommer också.

B. Kärboområdet.

Inom Kärboområdet (10-20 m ö h), som ligger i en oregelbunden sprickdal mellan Ångsjön och Frösåker, är De Geermoränerna fint utvecklade och visar en markant parallellitet. Detta kan iakttas speciellt längs vägen SSV om Kärbo, där vägen korsar 5-6 parallella moränryggar i ett annars platt lerslättilandskap. Ryggarna är lika höga, men i allmänhet rakare än inom Irstaområdet och uppvisar möjligen en större frekvens av stora block. De Geermoränerna vid Kärbo avsattes i ett tidigare skede då iskanten låg närmare Mälaren.

Anmärkningar: NVP 80:98, 106.

Litteratur:

Corner, R & Rindetoft, S 1976: Geomorfologisk inventering, Västerås kommun. Manuskript, länsstyrelsen

Möller, H., 1985: Beskrivning till jordartskartan Enköping SV. Sveriges geologiska undersökning, ser. Ae nr 28.

NRO 19025 OMRÅDEN VID IRSTA OCH KÄRRBO

Skala 1:30 000

— förslag till gräns för
riksintresse

○ Samrådsområde
(De Geermorän)

